

За асоциацията

Асоциацията на специалистите по управление на околната среда (АСУОС) е доброволна и независима организация, учредена като юридическо лице с нестопанска цел, определено за осъществяване на дейност в обществена полза, като осъществява своята дейност в съответствие с Конституцията, законите на Република България и Устава на сдружението. Сдружението осъществява дейност в обществена полза, изразяваща се в информационна, научна, консултантска и координационна дейност, свързана с управлението и опазването на околната среда, и със затвърждаването на върховенството на закона в областта на екологията, устойчивото развитие, ефективност на ресурсите, кръгова икономика, опазването на околната среда и сродните им сфери, както и всяка друга нестопанска дейност в съответствие със Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Сдружението ще цели да се развива и утвърждава като национална структура с цел:

- Обединяване на специалистите, работещи в областта на екологията, устойчивото развитие, ефективност на ресурсите, кръгова икономика, опазването на околната среда и сродните им сфери, както и съдействие за тяхното професионално развитие, специализиране и усъвършенстване;
- Съдействие за запознаването, разпространяването, внедряването и развитието на съвременните постижения в областта на екологията, устойчивото развитие, ефективност на ресурсите, кръгова икономика, опазването на околната среда и сродните им сфери;
- Съдействие за развитието на научни изследвания в областта на екологията, устойчивото развитие, ефективност на ресурсите, кръгова икономика, опазването на околната среда и сродните им сфери;
- Предлагане на МОСВ, РИОСВ, общините, висшите учебни заведения, научно-изследователски центрове, съсловни и браншови организации и други институции в страната становища относно проблемите, свързани с опазване на околната среда и сродни сфери;
- Подпомагане на учебните заведения и бизнеса, с цел скъсяване на дистанцията между професионалното развитие и образованието.
- Подпомагане на бизнеса, държавната и общинска администрация при въвеждането на стандарти и практики в екологията, устойчивото развитие, ефективност на ресурсите, кръгова икономика, опазването на околната среда и сродните им сфери;
- Формулиране и предявяване на искания пред местната и централна власт, относно въпроси, касаещи въвеждането на стандарти и практики в екологията, устойчивото развитие, ефективност на ресурсите, кръгова икономика, опазването на околната среда и сродните им сфери.

Във връзка с Програмата на Столична община за реализация на проекти за подобряване на градската среда СОФИЯ ИЗБИРА ЗЕЛЕНОТО, АСУОС има следното:

ПРОЕКТНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

„Въвеждане на градско земеделие в системата на училищното образование“

1. Въведение

През последните двадесет години различни аспекти на многофункционалното земеделие са изследвани и обсъждани, както и са публикувани много изследвания върху тази тематика. Различни проучвания описват нарастващата диверсификация на селскостопанските дейности в цяла Европа, включително агротуризм, земеделие, образователни дейности, производство на биомаса, директен маркетинг, управление на природата и ландшафта и производство на качествена храна. Многофункционалното селско стопанство се е развило в резултат на редица по-широки процеси на обществена и политическа трансформация, които са повлияли на научните и политически подходи по различни начини в различните страни и дисциплини. Земеделието и селските райони вече не се свързват с условия на упадък и изключване, а се възприемат като изключително положителни реалности поради тяхната екологична, социална и културна стойност.

В този контекст на използването на земеделските практики като среда за социални услуги, настоящото проектно предложение представя инициатива за социално земеделие: градски ферми, интегрирани в системата на училищното и предучилищното образование –най-вече в детските градини и училищните заведения за началния и прогимназиалния образователен етап (I до VII клас). Освен основно социална и образователна функция, стопанствата в учебните заведения могат също да оформят хранителните навици и отношението на бъдещите поколения към земеделието и околната среда. Децата се научават да ценят и уважават природата и селското стопанство; те научават за здравословното хранене и връзката между селскостопанските продукти и храната и започват да оценяват социалната функция на стопанствата. Това е решаващ аспект на грижата за земеделието като цяло, тъй като обучава настоящите и бъдещите потребители за устойчиво производство и потребление, което е незаменима част от изграждането на устойчиви хранителни системи.

Малките градски стопанства в учебните заведения предлагат редица предимства. Докато училищните екскурзии до фермите дават възможност на децата да научат конкретна информация за селското стопанство, околната среда и храненето, младежите могат да ги преживеят като необичайно и изключително събитие, което няма връзка с тяхното ежедневие и свят. Вместо това, ежедневният опит в работещо стопанство има много по-дълбоко въздействие върху децата. Проучванията на казуси илюстрират плодотворна синергия между практическото прилагане на земеделски практики и образованието, и възможностите за успешна интеграция с изучаваните в детските градини и в основния курс предмети, каквито са „Технологии и предприемачество“ и „Човек и природа“.

Като замисъл, проектът съответства на темата на Програмата за 2022 г. – СОФИЯ ИЗБИРА ЗЕЛЕНОТО, тъй като освен значителната образователна стойност, която има, реализацията му ще допринесе за трансформацията на градските пространства, така че те да подобрят

състоянието на околната среда по направление на насърчаване на градското земеделие и устойчивото управление на отпадъците. В проекта като приоритет е заложено устойчивото управление на биоразградимите отпадъци с фокус върху разнообразните практики за компостиране на място на зелените отпадъци, генерирани от градината, както и максимално използване на рециклирани материали и повторната употреба при изграждането стопанството. Освен значителните, както икономически, така и образователни ползи в контекста на прехода към кръгова икономика, се предвижда тези практики за устойчиво използване на ресурсите и управление на отпадъците да се пренесат по естествен път, чрез децата, от училищата в домакинствата, като по този начин допринесат за подобряване на управлението на отпадъците в цели райони на столицата.

2. Описание

В проекта се предвижда обособяване на пространства, тип градска споделена градина за плодове, зеленчуци, зелени подправки и/или цветя в подходяща част от двора на детската градина или училищния двор. Конкретното изпълнение ще се основава на определени принципи и изисквания за дейността, но и ще дава възможност и за прояви на творчество и изобретателност от страна на децата. Като минимум, за обособените пространства се предвижда да бъдат осигурени:

- ограда и входове към градината;
- лехи, парникови конструкции за разсад и зимуване на културите, вертикални елементи (за вертикална градинска част), пътеки;
- зона за компостиране;
- навес за съхранение на инструменти;
- водоизточник и средства за поливане;
- електроенергия;

При осъществяване на проекта и конкретно – материалната база на изпълнението, АСУОС поема ангажимента, чрез своите членове и партньори в рециклиращата индустрия, целенасочено да бъдат търсени и осигурявани рециклирани материали и технологични решения, основаващи се на повторната употреба на различни предмети от бита, например:

- осигуряване на рециклирано фолио за покриване на лехите и парника;
- осигуряване на конструктивни елементи за парник, колчета, пейки за отдых, настилки на пътеките, сандъчета и др. изработени от рециклирана пластмаса или дърво;
- предоставяне на техническо решение за изработване на ротационен биореактор за интензивно домашно компостиране от подръчни материали, вкл. повторна употреба на такива.

Ще се търсят икономически ефективни инструменти за осигуряване на максимално устойчиво използване на ресурсите във всеки аспект на изпълнението на проекта – освен специалния фокус върху управлението на отпадъците, ще се търсят решения за оборудване на градините със система за събиране на дъждовни води, както и осигуряване на необходимата електроенергия чрез фотоволтаични панели.

За успешната интеграция на земеделските практики в градска среда и адаптацията им към специфичните условия, в които ще се осъществяват на територията на учебните заведения АСУОС поема ангажимента да комуникира и консултира техническите и приложните аспекти на проекта с външни експерти – специалисти по земеделие, например Селскостопанската академия към Министерство на земеделието, ИПАЗР „Н. Пушкарров“ и др.

3. Местоположение

Реализацията на проекта ще се осъществи на територията на детски градини и учебни заведения, обучаващи в основния образователен етап (I-IV и V-VII клас), доколкото образователната стойност на предложения проект е най-висока за съответните възрастови групи, както и съответства до най-голяма степен на изучаваните предмети и предвижданията в учебния план. Училищата, на територията на които се предвижда въвеждането на градско земеделие ще бъдат определени в зависимост от разполагаемото пространство, което може да бъде използвано за целта и, разбира се – желанието и организационните възможности на ръководството и педагогическия състав.

4. Етапи

Етап I – Провеждане на проучване за подходящи като възможности за реализация на проекта учебни заведения и определяне на пилотни такива;

Етап II – Провеждане на консултации със заинтересованата общественост, вкл. родителската общност, както и с експерти както и с техническите и приложните аспекти на проекта – подходящи за проекта сортове и култури, схеми на сеитбооборот, календар на земеделските мероприятия и др.;

Етап III – Проектиране и изграждане на училищните стопанства;

Етап IV – осигуряване на образователни материали, разработване на инструкции и програми за прилагане на земеделската практика, включително прилагане на модели на биоземеделските стопанства. Организиране на встъпителни обучения и демонстрации;

Етап V – Мониторинг на развитието на проекта. Съдействие при разрешаване на възникнали проблеми и надграждане с нови практики;

5. Резултати. Устойчивост на резултатите

- Обогащаване на учебния процес с практически занятия в сферата на природните, техническите и стопанските науки. Интеграция на учебните дисциплини, застъпващи тези области, каквито са „Технологии и предприемачество“ и „Човек и природа“;
- Благоприятно въздействие върху здравословния статус на учениците поради провежданата физическа активност на открито и включване в училищното меню на биологично произведени плодове, зеленчуци и подправки;
- Пълноценно социализиране на отделните паралелки и различните възрастови групи, благодарение на работата в един общ проект, какъвто е училищната градина. Развиване на чувството за социална отговорност и трудова дисциплина у подрастващите;

- Мултиплициране на устойчивите практики по управление на отпадъците чрез пренасянето им от училището в семейството и съответно – подобрене на управлението на отпадъците в столичните райони, където се развива проекта;
- С изграждане на системата за компостиране на зелените и евентуално част от кухненските отпадъци в подходящ мащаб, могат да бъдат значително редуцирани разходите за събиране и извозване на тези отпадъци, включително отпадъците от поддръжката на зелените площи като цяло от територията на училището.
- С изграждане на системата за събиране на дъждовна вода ще намалеят и разходите за миене на училищния двор и поливане на зелените площи.

6. Бюджет

Етап I – Провеждане на проучване за подходящи като възможности за реализация на проекта учебни заведения и определяне на пилотни такива – 2400 лв. без ДДС;

Етап II – Провеждане на консултации със заинтересованата общественост, вкл. родителската общност, както и с експерти както и с техническите и приложните аспекти на проекта – подходящи за проекта сортове и култури, схеми на сеитбооборот, календар на земеделските мероприятия и др. – 4200 лв. без ДДС;

Етап III – Проектиране и изграждане на училищните стопанства – 64800 лв. без ДДС;

Етап IV – осигуряване на образователни материали, разработване на инструкции и програми за прилагане на земеделската практика, включително прилагане на модели на биоземеделските стопанства. Организиране на встъпителни обучения и демонстрации – 28400 лв. без ДДС;

Етап V – Мониторинг на развитието на проекта. Съдействие при разрешаване на възникнали проблеми и надграждане с нови практики – 11700лв. без ДДС.

Бюджетът, предвиден за осъществяване на проектното предложение (общо 111 500 лв. без ДДС), разписан по-горе се отнася за изпълнението и мониторинга на един обект, като АСУОС има амбицията да го реализира на територията на минимум три училища/детски градини. При първоначалната оценка, бяха идентифицирани следните подходящи за осъществяването му учебни и детски заведения:

73 СУ "Владислав Граматик";

104 ОУ "Захари Стоянов";

52 ОУ „Цанко Церковски“;

121 СУ „Георги Измирлиев“;

ДГ 30 „Радецки“ - София, Дианабад;

ДГ 144 „Ханс Кристиан Андерсен“.

Проучванията на АСУОС са установили множество успешни примери за развитие на градско земеделие в училищата среда.

Веселин Панайотов

Председател на УС

8